

GRUPPE: Kystbefæstn

TRYKT:

Lollands Posten
28-9-1959.

EMNE: Langelandsfort

ORLOGSMUSEET

Langelænderne blev slaaet af lollikerne

904 Selv orlogsgasterne maatte give op for lollikerne

350 HV-folk fra Lolland, ca. 250 langelændere og halvdelen af besætningen paa Langelandsfortet deltog fra lørdag aften til søndag formiddag i en 12 timers »krig« paa Langeland, hvor maskingeværerne knaldede, og i den ellers saa stille nat vækkede mang- en sovende civilist. Der var til tider livlig aktivitet over store dele af øen Langelænderne gav i de in-vaderende fjende let køfte sejre og ved øvelsesgennemgangen paa herregaarden Broløkke søndag formiddag, blev der da ogsaa fra ledernes side givet udtryk for glæde over den interesse, de fleste af deltagerne var gaaet til deres opgaver med.

Mandskabet fra Lolland havde faaet frit lejde, indtil fordelingen var sket paa posterne Spodsbjerg, Rudkøbing, Lohals og Bagenkop. Indskibningen i Nakskov foregik mønsterværdigt, siger chefen paa Langelandsfortet. De lollandske styrker overførtes dels med den ordinære færge Nakskov-Spodsbjerg og med færgen Ida, dels med forskellige maritime fartøjer. Hovedparten landsattes i Spodsbjerg, mens de øvrige sejlede til Lohals og Bagenkop. I Spodsbjerg ventede et par busser, som førte en del af styrken de 7 km tværs over øen til Rudkøbing, hvor de statisk vigtige punkter straks blev besat.

Alt dette sket i tiden mellem kl.

20 og 22 og i samme tidsrum havde det langelandske hjemmeværn indtaget forsvarsstillinger omkring de fire poster, man havde overladt lollikerne. De fjendtlige styrker i Spodsbjerg og Rudkøbing skulle ifølge kampplanen søge at naa sammen og saaledes afskære langelænderne paa den nordlige del af øen fra kammeraterne sydpaa. Kl. 22 blev der erklæret krigstilstand og kort efter kunne man se svært bevæbnede fjender snige sig ud af Rudkøbings udfaldsveje i skygge af husene. Efter skaansomme træfninger i 1 omgang trak de langelandske forsvarer sig lidt tilbage og kampene kom senere paa aftenen til at saa omkring landsbyen Skrøbelev.

Langelandsfortet blev indtaget

Lollandsstyrkerne i Bagenkop skulle angribe Langelandsfortet, der blev forsvaret af halvdelen af mandskabet og af HV-kompagni Langeland. I forvejen havde nogle lollandske HV-ledere været paa besøg paa fortet, for at blive orienteret om, hvilke del, man maatte angribe, og hvilke der var fredede under øvelsen.

Det var naturligvis en fordel, at angrebets ledere var lidt kendt paa stedet og det kom da ogsaa hurtigt til drabelige slag uden for, ved og paa fortets omraade. Kaserne-afdelingen faldt hurtigt i hænderne paa fjenden, men marinerne og sydlangelænderne forsvarede sig tappert. I et par tilfælde kom det til gnidninger, hvor bøssekolpen og de knyttede næver blev anvendt. Det var dog ikke værre end, at

man hurtigt blev gode venner, da øvelsen var afblæst.

OGSAA ØVELSE FOR SANITETSTROPPERNE

Mens kampene rasede paa forskellige strategisk vigtige punkter paa øen, var der ogsaa livlig aktivitet i egnen omkring Tranekjær, men mens det de andre steder drejede sig om at ramme hinanden saa tilintetgørende som muligt var HV-folk og lotter i Tranekær indstillet paa at hjælpe.

Det var dr. Petri, Tranekær, der stod for sanitetstroppernes øvelse her. Man havde hovedkvarter i en af Ladegaardens store bygninger og hertil førtes ofrene. Der deltog sanitetsfolk baade fra Lolland og fra Langeland og store Rudkøbingspejdere havde stillet sig til raadighed som ofre. I skovene øst for

hovedkvarteret fandt man disse ofre, der var blevet udstyret med forskellige lidelser, og i de tidlige aften timer, hvor mørket var næsten fuldstændigt, fandt hjælperne vej ad de slyngede

skovstier. Da øvelsen her var afsluttet, fik langelænderne fri, mens Lollands sanitetsgrupper flyttede til egnen omkring Langelandsfortet, hvor man tog fat paa en ny øvelse, med sminkede ofre og i samarbejde med fortets læge.

KRITIK PAA HØJTALER

Kl. 10 i gaar formiddag blev krigstilstanden ophævet. De langelandske kompagnier fik lov at træde af, mens deres ledere og hele den lollandske styrke samledes paa herregaarden Broløkke. Her ventede en dejlig gullash, som lotterne serverede. Da forplejningen var overstaaet, var der en kort øvelsesgennemgang. HV-folkene tog opstilling i gaarden og i højtaleren lød derefter dommernes uangribelige mening om de fejl, der var begaaet i krigens 12 timer, og naturligvis var det ikke saa faa fejl og mangler, der havde været. Navnlig havde det knebet en smule med at holde forbindelseslinjerne klar, men der var enighed om, at øvelsen havde givet alle en god træning.

De lollandske sanitetsgrupper blev specielt fremhævet som meget dygtige, og i det hele taget mente lederne nok, at det langelandske hjemmeværn kunne lære ikke saa lidt af lollænderne.

TAK FOR VARM VELKOMST

Fra alle sider lød en varm tak til lotterne, der havde sørget for forplejningen. Den lollandske afsnitsleder, distriktsleder Henningsen takkede for den varme »velkomst« paa Langelandsfortet og de øvrige steder paa Langeland og i sin redegørelse omtalte han, at man fra Lolland havde haft en deling med, hvis opgave var, at skaffe køretøjer til veje. Det var et eksperiment, men det havde vist sig meget lovende. Endvidere blev der talt af chefen paa Langelandsfortet, orlogskaptajn Jack Nielsen, og af chefen for HV-region 4, oberst Kjeldsen, som samtidig tog afsked med det langelandske hjemmeværn, efter 4 aar som dets øverste chef.

Lollændernes ophold paa Langeland sluttede med et besøg paa Langelandsfortet, og dennegang blev man modtaget noget mere gæstfrit end under det natlige besøg. Derefter gik turen i løbet af eftermiddagen tilbage til Nakskov med frøer og maskiner.